

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Dr K. Dijk, Prof. Dr V. Hepp, Drs C. Tazelaar en Dr B. Wielenga

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Drs J. van Andel, 's-Gravenhage; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Breen, Amsterdam; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, Tiel; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr G. R. Kuiper, Haarlem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. de Moor, Utrecht; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; Dr K. Schilder, Delft; Dr W. J. A. Schouten, Kampen; Dr J. Thijss, Meppel; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.
(Tijdelijk adres: Drs C. TAZELAAR, Overtoom 350, Amsterdam.)

Drukkers-uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling
Voor 't Buitenland en Ned.-Indië f9.— per jaar.
Advertentiën: 35 cent per regel.

INHOUD: Het Evangelie van Johannes. I. — Uit de Schrift: Krachtvernieuwing (Jes. 40:31). — Geestelijke Adviezen. — Uit de Buitenlandse Kerken: Belgische reis V. — Perschoonw. — Boekbespreking. — Kerkenieuws. — Advertentiën.

Tot nadere aankondiging is het adres der Redactie:
Drs C. TAZELAAR, Overtoom 350, Amsterdam.

HET EVANGELIE VAN JOHANNES.

I.

Heden ten dage is er groote belangstelling in de Evangelieën op te merken. Niet alleen bij hen, die die Evangelieën als het geschreven Woord van God geloovig aanvaarden, maar in veel breedere kringen.

Ten deele is deze herleefde belangstelling te verklaren uit het feit, dat de Evangelieën van meer dan ééne zijde gunstiger beoordeeld worden dan voor eenige decennia het geval was.

De destructieve kritiek der vorige eeuw, die in de Evangelieën niets dan mythen of symbolen zag met weinig of geen historischen inhoud, had ten gevolge, dat nagenoeg alle waarde aan de Evangelieën werd ontzegd. Gelukkig is een kentering ten opzichte hiervan merkbaar.

Een tweede oorzaak voor de vernieuwde belangstelling in de Evangelieën is ongetwijfeld te zoeken in de grootere plaats, die de persoon van Jezus inneemt in den gedachtenkring van de menschen van onzen tijd.

Oververzadigd van cultuur, niet gelukkig geworden door de wetenschap, teleurgesteld in zijn grootse verwachtingen van wereldvrede wendt zich het kind van onzen tijd met zijn honger naar geluk meer tot de Religie. Men interesseert zich meer voor Jezus, en dus ook voor de Evangelieën.

Tot op zekere hoogte is dit een verheugend verschijnsel te noemen. Ook den Schriftgeloovige dringe het, de Evangelieën steeds meer te onderzoeken om hun rijkdom en schoonheid te leeren verstaan. Wij kennen ze zoo goed. Bij onze Schriftlezing in de huiselijke godsdienstoefening komen ze steeds weer aan de beurt. En toch kennen wij ze zoo weinig. Wij kennen ze zoo weinig, doordat wij ze zoo goed kennen.

Wij weten nog zoo weinig, welke schatten God de Heere aan Zijn kerk in die Evangelieën geschonken heeft.

Enkele opmerkingen in dit en de volgende artikelen mogen het Evangelie naar de beschrijving van Johannes iets nader leeren kennen aan de lezers van dit blad.

Eerst zij iets gezegd over den schrijver. De oude Christelijke traditie heeft eenstemmig als den schrijver van het vierde Evangelie aangewezen den apostel Johannes, den zoon van Zebedeus. En dit is nog de meening der Christelijke kerk.

Van kritische zijde wordt evenwel sedert lang het auteurschap van dit Evangelie aan Johannes ontzegd, waarvoor allerlei argumenten zijn aangevoerd. Een heilige strijd is over de z.g. Johannische kwestie onthrand. Over geen enkel Evangelie is zoo veel gediscussieerd als juist over het vierde. Een Engelsche Inleiding op het N. T. (Moffat, Introduction to the N. T.) somt niet minder dan 220 werken op, die over het vierde Evangelie handelen.

Nu is deze vraag op zichzelf niet van veel betekenis. Het vierde Evangelie blijft evengoed Gods Woord, ook al is het niet door Johannes maar door een onbekende geschreven. Want de eigenlijke auteur is immers de Heilige Geest.

Toch wordt van geloovige zijde steeds tegen genoemde kritiek de strijd aangebonden. Want deze kritiek heeft vaak een vooropgezet doel. Als het door den zoon van Zebedeus is geschreven, is het afkomstig van een ooggetuige en dus betrouwbare historie. Nu wordt het vaak aan Johannes ont-

zegd en veel later gedateerd, b.v. midden der tweede eeuw. Dan is de schrijver dus geen ooggetuige. Dan heeft hij al wat hij schrijft, moeten putten uit de tweede of de derde hand, slechts uit schriftelijke bronnen, die hij dan nog naar zijn eigen smaak en naar de behoeften zijner speculatieve Theologie heeft vervaardigd en verdraaid, vooral vergeestelikt. En dan is zijn boek geen betrouwbare mededeeling van feiten. Het resultaat dezer kritiek zou dus zijn, dat het vierde Evangelie als verhaal geheel waardeloos was. Dan waren ook de wonderen geen feiten, maar slechts product van een Jezus-opsierende Theologie.

Het gaat in dezen strijd niet over een naam, maar over het Evangelie als Evangelie zelf, over de vraag, of dit deel van Gods Woord al dan niet waarheid is.

Het spreekt vanzelf, dat er niet aan te denken valt, in een blad als dit theologisch-wetenschappelijke verhandelingen te schrijven over deze kwesties. Wat het z.g. uitwendig bewijs betreft, zij slechts herinnerd aan het bovengenoemd getuigenis der Christelijke traditie, dat wel veelvuldig is aangevallen, maar nog nooit onjuist is gebleken.

De argumenten ter bestrijding worden heden echter voornamelijk gezocht in het Evangelie zelf. Daartegenover nu kan reeds aanstonds worden opgemerkt, dat het vierde Evangelie zeer stellig den apostel Johannes als schrijver aanwijst.

Laat nu geen lezer van ons blad als eerste bewijs daarvoor noemen het opschrift en zegge: „Het staat er immers nadrukkelijk boven geschreven: Het Evangelie naar de beschrijving van Johannes”. De opschriften boven de Nieuwtestamentische boeken toch zijn niet van de schrijvers afkomstig, maar, om verwarring en verwisseling te voorkomen, er later bovengeschreven.

Uit het Evangelie zijn echter verschillende feiten te concluderen. Vooreerst blijkt uit zijn taal en stijl, dat de schrijver een Jood is. En hij is geen Jood uit de diaspora, maar uit het Heilige Land afkomstig, blijkens zijn nauwkeurige kennis van plaatsen. Hij weet b.v., dat Sichar lag nabij het stuk land, hetwelk Jakob zijn zoon Jozef gaf, 4:5.

Verder is het duidelijk, dat de schrijver een ooggetuige is. Bijna elk hoofdstuk legt daarvan getuigenis af. Hoe aanschouwelijk is de kleine vertelling geschilderd van de twee discipelen, die Jezus achterna gingen om in Zijn herberg rustig met Hem te kunnen spreken, 1:37-40. Allerlei bijkomstige trekken worden er bij verhaald, die voor het juiste verstaan niet van beteekenis zijn: dat Jezus zich omkeerde, dat het de tiende ure was, enz.

In de derde plaats wordt eenige malen gesproken over den discipel, dien Jezus liefhad, het eerst in 13:23. Een van de discipelen deelt in bijzondere mate in de liefde van Jezus. En deze „lievelingsdiscipel” wordt in het slot van hoofdstuk 21 uitdrukkelijk aangewezen als de schrijver van het Evangelie. Een felle strijd is onthrand over de vraag, wie hij eigenlijk is. Het is niet te verwonderen, dat vele critici hebben ontkend, dat hij Johannes is. Zijn afkomst, zijn woonplaats, zijn sociaal- en cultureel milieu zou zoo geheel verschillen van wat over Johannes bekend is, vooral met de eerste drie Evangelieën, dat hij onmogelijk met den apostel zou kunnen worden vereenzelvigd.

Maar wie is hij dan? Er ligt iets komisch in de verschillende pogingen, die gedaan zijn om in den bekenden kring van discipelen den „lievelingsdiscipel” te vinden zonder dat hij Johannes is. Nathanaël is genoemd, een Israëliet, in wien geen bedrog was. Lazarus, welken Jezus liefhad. De rijke jongeling, dien Jezus beminde en die later tot Jezus zou zijn teruggekeerd en discipel van Jezus geworden. Johannes Marcus, de schrijver van het tweede Evangelie. En, ten laatste — Judas Iscariot; want de lievelingsdiscipel was vertrouwd met de plannen van den Meester, en Judas wist, dat Jezus met Zijn discipelen naar Gethsemane zou gaan! — De verschillende argumenten zijn

echter zoo zwak en de bezwaren vaak zoo spitsvondig, dat het niet noodig is, een ander voor Johannes te zoeken. Bovendien is duidelijk, dat de lievelingsdiscipel een van de drie moet zijn geweest, die tot den intiemsten kring behoorden. Petrus kan het niet zijn, omdat hij vaak in gezelschap van Petrus was, b.v. 20:2. Jacobus ook niet, omdat deze reeds in 44 door Herodus is gedood en dus het Evangelie niet kan hebben geschreven. Zoodat slechts Johannes overblijft.

Eigenaardig, dat hij in het Evangelie nooit zijn eigen naam noemt en nooit de namen van zijn moeder en zijn broeders. Slechts zijn vader noemt hij, bijna noodgedwongen, éénmaal. Heilige ootmoed! De discipel treedt in de schaduw, opdat het volle licht valle op den Meester. Zoo wordt slechts de Koning groot in Zijn schoonheid!

Een ooggetuige is Johannes in den vollen zin des woords. Van den beginne af is hij discipel des Heeren geweest. Van het oogenblik af, dat Johannes de Dooper aan Andreas en hem Jezus aanwees met de woorden: „Zie, het Lam Gods”. Toen was Johannes nog maar een jongeling, verreweg de jongste van al de apostelen. In bijzondere mate deelde hij in de liefde van Jezus. Wat het was, dat den Heere in hem zoo aantrok, is niet te zeggen. Misschien zijn vurig temperament, dat hem met zijn broeder den naam Boanerges heeft bezorgd. Misschien ook zijn jeugd, de liefde van Jezus tot den jongeling. Misschien was het mee de familieband, die trok, daar Johannes een neef van Jezus was, Matth. 27:55, Marc. 15:40. In die liefde voor Johannes zien wij den Heiland als mensch, wien niets menscheijks vreemd was. Dientengevolge was Johannes altijd in de onmiddellijke omgeving des Heeren tot aan Zijn hemelvaart toe, zoodat zijn Evangelie het werk van een betrouwbaar ooggetuige is.

Jaren lang is Johannes in Palestina gebleven, maar later, waarschijnlijk na den dood van Paulus en Petrus, is hij naar Efeze gegaan en heeft daar langen tijd een leidende plaats in de Christelijke kerken van Klein-Azië ingenomen, tot hij in het begin der tweede eeuw als de laatste der apostelen een vreedzamen dood stierf. Wel wordt ook dit laatste tegenwoordig ontkend door verschillende geleerden, die meenen, dat hij den marteldood gestorven is (en dat zou dan vóór het jaar 70 geschied moeten zijn, zoodat Johannes het vierde Evangelie niet kon hebben geschreven!), maar met voldoende zekerheid kan worden aangetoond, dat deze meening op misverstand berust.

Gedurig weer blijkt, dat de hedendaagsche Schriftkritiek vele hare meeningen en stellingen ophangt aan zijden draadjes. En nauwkeurig onderzoek doet dan weer heerlijk en helder het waarheidskarakter der Heilige Schrift aan het licht treden. Zoodat een Christen geloovig zijn Heiland kan nazeggen: „Uw Woord is de waarheid”.

C. BOUMA.

UIT DE SCHRIFT.

Krachtvernieuwing.

Maar die den Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen; zij zullen opvaren met vleugelen gelijk de arenden, zij zullen loopen en niet moede worden, zij zullen wandelen en niet mat worden. Jesaja 40:31.

Het kan en het mag ons oog boeien, als we ze zien in hun kloeken durf, in hun krachtigen aanpak, in hun vlammend enthousiasme, jonge menschen, die hun spieren spannen voor den levensloop.

Maar het echte, het blijvende is dat toch niet. Want dit is juist de eigen aard van alle natuurlijke krachten van lichaam en geest, dat ze het op den duur moeten opgeven. Uitgeput, afgemat, opgebruikt.

Het echte, het blijvende is de vernieuwde kracht van wie den Heere verwachten. In hen alleen is het wonderlijke leven, dat uit God is, geboren door Zijn Geest in het menschenhart.

En nu is de horizontale levenslijn omgebogen tot een verticale. Uit het moede leven van de vlakke hebben ze opgezogen omhoog. Ze probeeren niet langer het uit te houden zonder Hem. Ze zijn tot het pijnlijke, verlossende inzicht gebracht, dat het zonder Hem alles verloopt in levensontgoocheling, gebrokenheid, bezwijking, ondergang.

En in de levensvergaaf kwam nu dat andere, dat nieuwe. De echte, blijvende kracht uit Hem, die niet moede wordt sterrenwerelden te dragen en te leiden en kracht geeft den moede, sterkte vermenigvuldigt dien, die geen krachten heeft.

In de wonderlijke krachtvernieuwing loopen ze zonder moede te worden.

Ze wandelen en ze worden niet mat.

* * *

De levenservaring van al Gods kinderen schijnt met dit geweldige profetische woord in onverzoeplijken strijd. Loopen en niet moede worden? Wandelen zonder afmating? We weten het wel beter, En de bijbelheiligen dan?

Jakob dan, die in den Jabboksnacht zijn God niet gaan liet zonder den zegen en op zijn sterfbed volbewust uitzag naar de zaligheid, hem beloofd? Hoort ge hem niet ingezonden klagen: „Alle deze dingen zijn tegen mij“?

En Mozes dan, die in de kracht des Heeren Farao wederstaat en overwint? Is hij niet aan het eind, als hij bij nieuw woestijngeoorzucht: „Ik alleen kan al dit volk niet dragen, want het is mij te zwaar... dood mij slechts en laat mij mijn ongeluk niet aanzien“?

En David, was hij niet de man naar Gods hart? En hooren we hem niet, hem, die met zijn God zou loopen door een bende en springen over een muur, jammeren: „Nu zal ik nog een dezer dagen door Sauls hand omkomen“?

En Elia, de profeet van den Karmel, op wiens gebed het vuur van den hemel vlamt, wie kent als hij de kracht Gods? Is hij niet neergezonken in de woestijn: „Het is genoeg, neem nu, Heere, mijne ziel“?

Ze zullen loopen en niet moede worden. Ze zullen wandelen en niet mat worden.

De werkelijkheid schijnt met dat kloekke woord te spotten. Niet alleen nu. Altijd. Overal.

* * *

Die krachtvernieuwing vindt niet maar éénmaal plaats, bij het begin van het geloofsleven. En dan nooit weer. Maar telkens, telkens...

Aan onszelf overgelaten, ja, dan is weer spoedig opgebruikt de vernieuwde kracht. Zoodra de lijn naar omhoog weer teruggebogen wordt naar de vlakke, raakt de kracht ten einde. Want de bewuste verbinding met Hem, wiens kracht geen einde heeft, is dan weg. De beek, die van haar bron is afgesneden, droogt onherroepelijk uit. We hebben niets aan de gaven, zonder den Gever. De beloften zonder den Belover missen haar kracht en haar troost.

Slechts wanneer de vermoeden weer waarlijk verwachten, en uit hun inzinking het leeg hart opheffen, komt weer de vervulling, de verfrissing, de vernieuwing. En dan loopen ze weer en hun vermoeden is geweken, ze wandelen weer en voelen geen afmating.

Dan doet die wonderlijke kracht, volbracht in onze zwakheid, het onmogelijke.

Petrus loopt over de golven zijn Heiland tegemoet, zoolang althans zijn oog in het oog van zijn Meester blik. Zoodra die lijn is omgebogen naar de golven en den wind, zinkt hij wanhopend weg.

Zoodra onze verwachting zich uit de gemeenschap met den Heere losmaakt, vloeit de nieuw ontvangen kracht weg.

Slechts indien we, en zoolang we, en naarmate we den Heere verwachten, vloeit in ons over die nieuwe kracht, waardoor we alle dingen vermogen.

* * *

Gelijk die adelaar, dien het Israëlitische volk in zijn bergland zoo menigmaal had gezien, als deze vogelenkoning na lange tochten, neerzweefde in het dal... ge meendet: nu zou hij neerstrijken, daarbeneden, om eens te rusten, uitgeput, afgemat... maar eensklaps wickten de machtige vlerken weer omhoog en met majesteit voor de adelaar op uit het schemerende dal naar de toppen der bergen, naar het late, verre zonlicht, dat er nog glansde.

De nieuwe kracht van wie den Heere verwachten is als adelaarskracht. Ze zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden, hooger, hooger, naar de eeuwige bergen Gods, gehorgen in het eeuwige, heerlijke licht des Heeren. Wonderlijk!

Hebt ge wel eens ontmoet die vrouw, die moeder, die haar man verloor, haar levenssteun, haar alles op de aarde? Ze was van binnen verscheurd, onheilbaar. En was er misschien in haar oog die wonderlijke glans? Wist ze zich in de verwachting des Heeren gesterkt? Ge kwaamt om te trachten haar op te beuren en zij beurde anderen op. Ge kwaamt om te troosten, en ge werdt zelf vertroost. Ge dacht haar moede te zien en mat, maar ze wandelde, ze liep alsof er geen vermoeidheid was. Adelaarskracht!

* * *

Ze zullen opvaren, loopen, wandelen... o, de snelheid van den gang is niet bij allen gelijk, maar

zal immer verschillen. Opvaren, loopen, wandelen... hier sneller, daar trager.

Er is geloofsenthouziasme. Er is geloofsvolharding. Er is geloofslidzaamheid.

Maar die den Heere verwachten, zullen hun vlucht vliegen, zullen hun loop loopen, zullen hun wandel afwandelen in telkens nieuwe kracht.

Ze zullen niet moede worden, zoolang ze slechts den Heere verwachten.

Ze zullen niet mat worden, indien ze zich slechts voortdurend door Hem laten sterken.

Welgelukzalig de mensch, wiens sterkte in U is, in wiens hart de gebaande wegen zijn! Als zij door het dal der moerbeziënboomen doorgaan, stellen ze Hem tot een fontein.

Ze gaan van kracht tot kracht! Een iegelijk van hen zal verschijnen voor God in Sion!

Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht!

Is Israels God, die krachten geeft, van Wien het volk zijn sterkte heeft!

Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch eenig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere.

G. R. K.

GEESTELIJKE ADVIEZEN.

Een onzer lezers vraagt m'n oordeel over het geoorloofde van het bezoeken eener tentoonstelling — in zijn geval geldt het een landbouwtentoonstelling — die ook op den Dag des Heeren geopend is.

Deze vraag is stellig niet één der moeilijkste, die er ten opzichte van onze verhouding als geloovigen tegenover het wereldleven kunnen rijzen. Want het is met geen mogelijkheid in te zien, in welk opzicht het bezoeken van dergelijk een tentoonstelling, die op zichzelf niet ongeoorloofd is, op een van de werkdagen der week, in strijd zou zijn met Gods Woord. De eenige regel, die ons in dergelijke gevallen in den weg zou kunnen treden is die van Ef. 5:11: „Hebt geen gemeenschap met de onvruchtbare werken der duisternis“.

Doch bij eenig nadenken, moet het, dunkt me, ook onzen vrager wel duidelijk zijn, dat die hier in geen enkel opzicht van toepassing is.

Hij verbiedt alleen elke handeling of gedraging, waardoor men gemeenschap zou krijgen aan, d.w.z. in meerdere of mindere mate, rechtstreeks of indirect, mede-verantwoordelijk zou worden voor wat ons schuldig zou stellen voor God.

En zulk een verantwoordelijkheid ontstaat er in het onderhavige geval stellig niet.

Iets anders zou 't zijn, als men zitting nam in het Comité of Bestuur van zulk een tentoonstelling, of als men er exposeerde, zonder de macht om eigen inzending op den Dag des Heeren aan de expositie te onttrekken.

In 't laatste geval zou men dan zeer stellig meë-aansprakelijk zijn voor het misbruiken van den Zondag; en in het eerste er zich nauwelijks door publiek protest tegen kunnen vrijwaren.

Maar een bezoek op een der werkdagen geeft aan de ontheiliging van 's Heeren Dag part noch deel.

Ware het anders — wij, christenen, zouden geen dag en geen uur een goede conscientie kunnen houden.

We zouden nooit gebruik kunnen maken van trein of tram of van welk openbaar vervoermiddel ook, dat des Zondags niet stilstaat. We zouden in geen restauratie mogen binnenloopen en in geen winkel mogen koopen, die des Zondags niet sluiten. En hoe talloos veel gevallen van denzelfden aard zouden er nog méér te noemen zijn!

Me dunkt, deze en andere consequenties, die hier uit den regel van onthouding zouden volgen, zullen voldoende zijn om onzen vrager te overtuigen, dat enkel het feit, dat ze ook op Zondag geopend is, voor een christen nog geen „verboden toegang“ plaatst aan den ingang eener tentoonstelling.

Een andere vraag, die me toegezonden werd, geldt de voorbede voor allerlei belangen, gelijk die van ons, christenen, gevorderd wordt.

De inzender geraakt daarmee gedurig in verlegenheid. Hij weet niet, hoe in zijn gebed, naast eigen nooden, en die van gezin en familie, van Kerk en Maatschappij, van eigen volk en van andere volken, nog telkens plaats te geven aan de belangen van Zending, van Evangelisatie, van philanthropischen arbeid, van allerlei verenigingen, enz., die toch elk voor zich er gedurig op aandringen, dat men haar strijd en nood in de geboden zal gedenken. Hij beseft, hoe noodig het is, dit alles gedurig voor Gods aangezicht te brengen. Hij zou het ook willen, omdat het alles Zijn belangstelling en liefde heeft, en zonder Gods zegen niet gedijen kan. Maar hij weet niet, hoe er ooit toe te komen; en vraagt nu, hoe uit deze moeilijkheid te geraken.

Zijn vraag verblijdde me, omdat ze getuigt van hartelijk en innig meeleven in al wat het Koninkrijk Gods en den nood van ons

menschenleven raakt. Ook omdat ze, zonder het te bedoelen, den vinger legt bij een zwakke steed in ons gebedsleven.

Want er is reden om te vreezen, dat de voorbede daarin niet de plaats inneemt, die haar toekomt en die het Woord onzes Gods, in voorbeeld en vermaan, toch voor haar vraagt. Voor een christen, die door gemeenschap aan Jezus' zalving, weet ook priester te zijn, is er hier vooral in onzen tijd met zijn duizend-en-één vragen, zijn schreiende nooden en zijn velerlei arbeid voor het Koninkrijk Gods, inderdaad wel oorzaak om met den heiligen plicht der voorbeding in verlegenheid te geraken. En dat een vraag, als die ons nu bezighoudt, zoo zelden wordt gedaan, geeft wel te vreezen, dat we met dit deel onzer christelijke roeping niet zooveel ernst maken als waarop het aanspraak heeft.

Doch is er hier niet zooveel reden tot verlegenheid als onze vrager meent.

Zonder twijfel heeft al wat Gods Koninkrijk en het belang van het menschenleven raakt, recht op onze voorbede.

En even zeker is, dat we ons daarbij niet tot algemeenheden mogen bepalen, maar dat het Woord van ons wil een afdalen in allerlei bijzonderheden. Denk alleen maar aan het vermaan des Apostels in 1 Tim. 2, dat in de samenkomsten der Gemeente „worden gedaan smeekingen, gebeden, voorbedingen, dankzeggingen voor alle menschen, voor koningen en allen, die in hoogheid zijn“.

En dat „smeekingen“, en vooral die verbinding van „dankzegging“ met „voorbedingen“, zeggen ons, hoe ook in dit opzicht ons gebed niet mag zijn een luchtig heenglijden langs hetgeen we er in voor God brengen, maar een met ernst en liefde indringen in den nood, waaruit we tot Hem roepen.

Doch dit brengt nu vanzelf ook weer zekere beperking mee.

Want tot zulk echt bidden, met volle aandacht der ziel, kan het kwalijk bij ons komen, als we, in ons gebed een onafzienbare reeks van afzonderlijke belangen zouden willen opnemen.

Zoo we er den tijd voor vinden, zou het ons toch ontbreken aan de geestelijke spankracht, die voor echt bidden noodig is. Ons gebed zou versterven tot een dorre opsomming, waaraan alle ziel en heilige drang onthraak.

De Schrift geeft ons daarvan dan ook geen enkel voorbeeld. Zelfs het gebed van koning Salomo bij de inwijding van den Tempel, dat hier een uitzondering is, beweegt zich om niet méér dan twee belangen: die van den dienst des Heeren en die van het volk Israël.

We zullen daarom in den regel in onze voorbeding gelijksoortige belangen moeten samenvatten.

Eerst dan zal ons gebed met volle aandacht der ziel kunnen opgaan.

Zoo, als onze Heere Jezus Christus ons daarvan een voorbeeld gaf in het „Onze Vader“.

Het leven zelf zal ons dan dringen om daarnaast ook nog verscheidene afzonderlijke belangen in ons gebed op te nemen. Het zal ons nu met dezen, dan met génen nood, nu met den éenen arbeid en strijd, dan weer met een anderen, van nabij in aanraking brengen. Volgen we dan daarbij de leiding Gods en de aandrift onzer ziel.

Natuurlijk evenwel, dat altoos de eerste plaats in ons gebed behoudt wat God de Heere-zelf door Zijn roeping of voorzienig bestel ons het naast aan 't hart legde.

Zoo zal, houden we oog en ziel maar immer vrijd open voor al wat onze liefde en ons meeleven vraagt, de voorbeding van onze lippen niet wegsterven en toch ook weer niet verdwalen op het onmetelijk gebied, dat zich voor haar ontsluit.

Dat we niet altoos alles wat er om roept in ons gebed met name kunnen noemen, behoeft ons voorts niet te verontrusten.

Het is toch niet zóó, dat wij door ons bidden Gode bekend zouden moeten maken wat Hij niet weten zou, of zijn zegen moeten afdwingen over wat Hij anders aan zichzelf zou overlaten.

„Gode zijn al Zijne werken van eeuwigheid bekend“, Hij is „een God des aanzien en des ontfermens“. En het rechte bidden is, naar 't besluit van het „Onze Vader“, óók een rusten der ziel in Zijn alomvattende kennis, in Zijn Raad en in Zijn trouw.

FERNHOUT.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Belgische reis.

V.

Den tweeden dag werd des morgens reeds om half negen een bidstond gehouden, waarna om negen uur de zitting van de Synode wederom een aanvang nam. Na gebed en gezang werd appél nominaal gehouden, waarna de voorlezing der notulen volgde van den vorigen dag, die na eenige discussie werden vastgesteld. De notulen verschenen niet in druk; wel volgt na de Synode in druk de korte weergave van de besluiten door haar genomen. Daarna komt in behandeling het verslag der heeren, benoemd tot het nazien der boeken, gevolgd daarna door de voorlezing in zijn geheel van het rapport in zake de financiën, welk

rapport wij Belgische 2 is met de waaruit al waartegen Dr L. Rutg met deze conclusies vragen ter in dit rap werd vern opgemerkt, woorden u post van dank aan d wees daa van de l hart uitsc discussie strooming den weg vernamen kere Kerk voelden de ontwaardig dat op de te was ge merken, d te constate hij deze d De hegr gaven op depreciatie dragen uit frank, waa verwacht. opbrengen 253.590 fr

Men zie van de h die te ver predikante scheiden l

Het was van het A uit den v

De eers gevaardigd

Na breed waardoor

met die v wat beide

pelijke vij alcoholism

vijand der dan ook l

Fransche het pacifi

afgevaardi Prof. E. D

pen mede Kerken b

met aang Sterk stee

Hugen o moesten t

sche vere men in l

verenigin genotte

dikant vi Deze schi

van een l der Fran

Op der en die v

een ander afgevaard

ken door Zij we

beantwoo de ander

ting volg Na der

rapport v studenten

ni word lingen bl

Straatsbu daarna d

meen gro alumni

Straatsbu niet van

die 't Ne len werd

sion d gewezen.

Nadat de verho

der Ker Kerken i

gevaardig die de v

riaanscha door Ds

dingsmar applaus

in de gez Daarna